

SPRÅKVANSKER

Språk

Evnen til å lære og bruke språk er nedlagt i alle mennesker. Barn over hele verden lærer språk automatisk til tross for store kulturelle forskjeller. Kulturen vi vokser opp i og omgivelsene/ miljøet til barnet virker inn på hvordan vi lærer språk.

Språkutvikling

Fra 1 ½ års alder foregår en eksplosiv utvikling av barns evne til å bruke ord. Ved 2 - 2 ½ års alderen begynner de vanligvis å sette ord sammen til små setninger. I denne tiden hender det at barn hakker og stotrer når de snakker og dette går som oftest over av seg selv.

Noen barn begynner å snakke først ved 3 års alder uten at det behøver å være noe "galt". Det er likevel viktig å følge med utviklingen dersom barn ikke har begynt å snakke ved 2 års alder.

Språkvansker

Språkvansker vil si forstyrrelse i evnen til å uttrykke seg og/eller forstå språk. Det kan være vansker med:

- uttale av ord
- vansker med å formulere seg tydelig og i riktige setninger
- vansker med å huske hva ting heter
- vansker med å forstå.

Vi kaller det globale språkvansker når et barn har vansker både med å forstå og å uttrykke seg. De fleste snakker rent før de begynner på skolen. De kan likevel ha språkforståelsesvansker som kan være vanskelig å oppdage.

Barn med språkvansker er risikogruppe m.h.t. å utvikle lese- og skrivevansker. Det er derfor viktig å gi tidlig hjelp med tanke på iverksetting av forebyggende tiltak.

Vi ser ofte at barn med språkvansker kan ha vansker med sosial tilpasning enten som følge av eller p.g.a språkvanskene. Likeledes har mange vansker med oppmerksomhet/konsentrasjon og motoriske vansker.

Språkvansker forekommer hos 3-4 % av alle barn i 3 års alder. Det er dobbelt så mange gutter som jenter som har slike vansker.

Årsaker

Det kan være ulike årsaker til språkforstyrrelser.

Kjente årsaker: Nedsatt hørsel, syndromer (autisme, Downs, Williams), psykisk utviklingshemming, påviste hjernesker.

Ukjente årsaker: Blant svært mange barn er det ukjent årsak til språkvanskene. Det er barn som ellers fungerer godt og utvikler seg normalt, men har ujevn utviklingsprofil muligens p.g.a. nevrologisk dysfunksjon. Disse barna har utviklingsmessige språkvansker eller spesifikke språkvansker som det også kalles.